

اغلب مجبورند مدرسه را ترک کنند تا به والدین خود کمک کنند تا به دنبال درآمدی برای حمایت از خانواده باشند. اگر پروژه‌ها بدون رعایت حقوق مردم بومی انجام شوند، جوامعی که بیشترین قربانی را می‌دهند اغلب کمترین سود را خواهند برد.»

اعلامیه یکن و پلتفرم اقدام ـ که توسط ۱۸۹ دولت در سال ۱۹۹۵ به تصویب رسید ـ بر اهمیت ادغام زنان به‌ویژه زنان روستایی و بومی، در مدیریت و تصمیم‌گیری محیط‌زیست تأکید کرد. ۳۰ سال بعد، این فراخوان برای اقدام محقق نشده و فوری باقی مانده است. هالیپ می‌گوید که بعضی از طرح‌های نوآورانه انرژی تجدیدپذیر تحت رهبری جامعه وجود دارد که باید از آنها درس گرفت.

او ابتکاری از مالزی را به یاد می‌آورد، جایی که یک سازمان به رهبری مردم بومی، توربین‌های خود را از مواد بازیافتی تولید می‌کند که انرژی حاصل از جریان آب را به برق تبدیل می‌کند. این ابتکار با استفاده از مواد بازیافتی، این سیستم‌ها را مقرون به‌صرفه‌تر و پایدارتر می‌کند، درحالی‌که جوامع بومی را قادر می‌کنند تا انرژی پاک خود را تولید کنند و اتکا به منابع خارجی را کاهش دهند.

هالیپ می‌گوید: «آکسون که آنها به برق دسترسی دارند، می‌توانند نیازهای روزمره و معیشت سنتی خود را تأمین کنند. برای جوامع بومی فیلیپین و سراسر جهان، مشارکت در چنین پروژه‌هایی با رضایت آزاد، قبلی و آگاهانه آنها ضروری است؛ به‌ویژه زمانی که این پروژه‌ها بر جوامع، قلمروها و معیشت آنها تأثیر می‌گذارد. علاوه بر این، همانطور که آخرین گزارش پتل بین دولتی درباره تغییرات آب‌وهوا (IPCC) تأکید کرد، چنین برنامه‌ریزی و اجرای فراگیری که از دانش و ارزش‌های فرهنگی بومی اطلاع داده شده است، می‌تواند به رفع شکاف‌های سازگاری با آب‌وهوا و جلوگیری از ناسازگاری کمک کند.»

به گفته هالیپ، چالش در فقدان سیاست‌ها و مکانیسم‌های توانمندی است که مشارکت مستقیم و معنادار مردم بومی را در پروژه‌های ملی یا محلی تضمین کند: «برای مثال، در توسعه برنامه‌های اقدام ملی در مورد تغییر اقلیم و تنوع زیستی، مردم بومی از سطح جامعه اغلب فرصت مشارکت مستقیم را ندارند. فقدان فرصت برای مشارکت معنادار برای زنان بومی، جوانان و افراد دارای معلولیت آشکارتر است.»

هالیپ می‌گوید: «ما از کشورهایی خواهیم که اعلامیه سازمان ملل در مورد حقوق مردمان بومی (UNDRIP) و توصیه عمومی ۳۹ کمیته CEDAW را اجرا کنند. مردم بومی حق دارند از حقوق خود برخوردار شوند.»

مراکش: تاریخ جمعی خود را بشناسید و به جلو حرکت کنید
وقتی «ریعه نصیری»، کارشناس حقوق بشر مراکشی در چهارمین کنفرانس جهانی زنان در یکن در سال ۱۹۹۵ شرکت کرد، می‌دانست که این یک نقطه عطف برای حقوق زنان است: «من از حرکت بین‌المللی‌ای که از زمان کنفرانس ناپروبی به راه افتاده بود، الهام گرفتم.»

رایعه، فعال حقوق بشر مراکشی و کارشناس حقوق زنان و جنسیت، درباره مبارزه مداوم برای برابری جنسیتی می‌گوید، نصیری به یاد می‌آورد که چگونه فعالان فمینیستی از الجزایر، مراکش و تونس به‌عنوان یک گروه گرد هم آمدند تا از اصلاحات قانون خانواده در کشور و در سطح جهانی حمایت کنند. برای آنها کنفرانس یکن نقطه عطفی در پیگیری آنها برای برابری، حقوق و عدالت بود. او می‌گوید: «این مسئله درس‌های ارزشمندی به همراه داشت، اتحادها را گسترش داد و همبستگی‌ها را تقویت کرد. تصویب پلتفرم اقدام نقطه عطفی بود، زیرا با یک چار چوب عملی و پاسخگویی مستقیم برای کشورها همراه بود و آنها را ملزم به توسعه و اجرای برنامه‌های اقدام ملی می‌کرد.»

برنامه‌های اقدام ملی نوید تغییر را از طریق تخصیص منابع، برنامه‌ها و سیاست‌ها می‌دهد. برای مراکش، حمایت و تعهدات انجام‌شده در کنفرانس سال ۱۹۹۵ در یکن به اصلاح تاریخی قانون خانواده این کشور منتهی شد.

در سال ۲۰۰۴، قانون جدید خانواده مراکش به‌طور رسمی توسط دولت اعلام و اجرا شد. این شامل تعدادی از اقدامات مترقی برای برابری جنسیتی بود، مانند افزایش سن ازدواج برای مردان و زنان به ۱۸ سال، جرم‌انگاری خشونت خانگی، حقوق برابر حضانت زن و مرد، و پایان دادن به سرپرستی زنان از سوی اعضای مرد خانواده. از سال ۱۹۹۵ پیشرفت‌های زیادی در زمینه برابری جنسیتی و حقوق زنان در مراکش و جهان صورت گرفته است. نصیری به این واقعیت اشاره می‌کند که برابری جنسیتی اکنون در کانون بحث‌های اجتماعی و سیاسی در مراکش قرار دارد. او می‌گوید: «سیاست‌های عمومی به‌طور فزاینده‌ای از طریق درچه جنسیتی تحلیل می‌شوند، با این حال یوپولیس، کلیشه‌های جنسیتی و افزایش محافظه‌کاری در هسته قهقراپی‌های کنونی قرار دارند.»

پلتفرم اقدام یکن عمیقاً به فمینیست‌ها و فعالان حقوق بشر مانند نصیری مرتبط است. او می‌گوید: «اما این تعهد به اجرای آن است که باید تجدید شود.» وقتی از نصیری درباره درس‌هایی از کنفرانس یکن در سال ۱۹۹۵ که به جنبش‌های فمینیستی امروزی مربوط می‌شود سؤال شد، می‌گوید: «درس کلیدی اهمیت گفت‌وگو بین‌نسلی و تبادل یادگیری، درک و همبستگی فمینیستی است که ما را قادر می‌کند تا به‌طور جمعی، مردسالاری را به چالش بکشیم.» او امروز از فمینیست‌های جوان می‌خواهد: «تاریخ جمعی خود را بشناسید و به جلو حرکت کنید.»

▼ آلبانی: ما باید امید را برگردانیم

«فلوتورا ژالیجا» ۷۶ ساله، پیشرو و تجارت و وکالت و بنیان‌گذار انجمن ملی زنان کارآفرین صنعتگر در آلبانی است.

در سال ۱۹۹۵، او از معدود زنان آلبانیایی بود که به چهارمین

به مناسبت روز

جهانی زن، یونیسف، بخش زنان سازمان

ملل و سازمان

پلن اینتر نشنال، در

گزارش مشترکی که

به مناسبت همین روز

آماده شده گفته‌اند

به‌رغم دستاوردهای

چشمگیر، امروزه

میلیون‌ها دختر

نوجوان در سراسر

جهان هنوز از

مدرسه بازمانده‌اند.

برای آینده مجهز

نیستند، با کمبودهای

خدمات بهداشتی

نجات‌دهنده مواجهند

و در معرض خطر

اقدامات مضر مانند

ازدواج کودکان، ختنه

زنان، خشونت و آزار

قرار دارند

کنفرانس جهانی زنان در یکن سفر کرد، جایی که از نزدیک شاهد قدرت کنشگری جهانی بود.

«پنج سال پس از گذار آلبانی به دموکراسی، ما اطلاعات محدود، سازمان‌های جامعه مدنی و حتی تجربه کمتری داشتیم، اما عزم ما بسیار زیاد بود.» ژالیجا به یاد می‌آورد که سازمان ملل در تیرانا ـ پایتخت آلبانی ـ در آن زمان، چند سازمان تحت رهبری زنان را برای شرکت در چهارمین کنفرانس جهانی زنان درگیر کرد. او هیجان‌زده و مفتخر بود، زیرا راه‌های مادرش را در فعالیت‌های اجتماعی دنبال می‌کرد.

او می‌گوید: «ما با قطار یکن به چین پیوستیم. قطار صلح، قطار زنان در ورشو، ما ۲۰۰ نماینده از سراسر جهان بودیم که با یک مأموریت مشترک سفر می‌کردیم. واگن‌های قطار چیزی فراتر از یک وسیله حمل‌ونقل بودند، آنها همچنین مکان‌هایی بودند که در آن در مورد استراتژی‌های برابری جنسیتی بحث می‌کردیم. آنچه در کنفرانس یکن برای من بر جسته بود، آزادی بیان بی‌نظیری بود که مردم از آن بر خوردار بودند.» ژالیجا در پاسخ به سوالی درباره اینکه بیانیه یکن و پلتفرم اقدام چه تأثیری بر زندگی زنان در آلبانی داشته است، می‌گوید: «تأثیر آن در آلبانی غیرقابل انکار بود. یکن «پلتفرم اقدام» عنصر جدیدی برای اروپا بود و تأثیر قابل توجه منطقه‌ای داشت. هدف اولیه این بود که بگوییم ما تنها نیستیم، تأکید کنیم که در کشور خود مستقل کار و در عین حال همکاری‌های بین‌المللی را تقویت کنیم. بیانیه یکن و پلتفرم اقدام نقش مهمی در این سفر ایفا کردند.»

او با صحبت از پیشرفت از سال ۱۹۹۵، می‌گوید که زنان بیشتر از حقوق خود آگاهند و دیگران را به عنوان مربی الهام می‌بخشند:

«یکی از زمینه‌هایی که من بیشترین پیشرفت را در آن دیده‌ام، کارآفرینی زنان است. ما فعالانه در بحث‌های اتاق‌های بازرگانی زیر نظر وزارت اقتصاد و وزارت دارایی شرکت و از نقش زنان در تجارت دفاع کرده‌ایم. با این‌حال ما هنوز به سیاست‌های قوی‌تری برای حمایت از زنان در ایجاد تعادل بین زندگی کاری و خانوادگی نیاز داریم. خدمات مراقبت از کودک باید گسترش یابد تا زنان مجبور نباشند بین شغل و مادری یکی را انتخاب کنند.» ژالیجا می‌گوید:

«برابری جنسیتی را نمی‌توان تنها از طریق کلمات به دست آورد. ما زمان زیادی را صرف گزارش‌ها، نشریات و سخنرانی‌ها کرده‌ایم. به‌جای اینکه صرفاً سیاستمداران را درگیر کنیم، باید مستقیماً با مردم کار کنیم، به‌ویژه جوامع حاشیه‌نشین در مناطق شهری و روستایی که اغلب فراموش می‌شوند. رویکرد ما باید فعال، رودررو و عملی باشد. ما باید متعهد به حمایت از این زنان از طریق پروژه‌ها، تأمین مالی و طرح‌های آموزشی متمرکز باشیم و همه باید بدون استثنا شامل شوند، از کوچک‌ترین تا مسن‌ترین همه نقشی دارند. ما باید امید را به مردم بازگردانیم.»

او از اولویت‌ها برای کشور و جامعه خود می‌گوید: «ضروری است که ما در آموزش و پرورش در آلبانی سرمایه‌گذاری کنیم. در مشاغل زنان سرمایه‌گذاری کنید و مراقبت از کودکان را با قیمت مناسب تضمین کنید. روی ورزش و هنر سرمایه‌گذاری کنید تا مردم سرگرم شوند ولدت ببرند.» ژالیجا می‌گوید: «روح مردم را درک کنید. امروز، ذهن‌های بزرگ گرد هم آمده‌اند. افرادی که می‌دانند استعدادها، پتانسیل، انرژی و دانش زنان استفاده‌نشده باقی می‌ماند.» او این لحظه را به‌عنوان لحظه حرکت به جلو می‌بیند و از برداشتن هر قدمی به عقب خودداری می‌کند.

آگهی مزایده شماره: ۴۸/۱۴۰۳/۸۵

بانک مسکن

بانک مسکن در نظر دارد منافع زمین‌های کشاورزی خود واقع در فیروزآباد (شهرری) را از طریق برگزاری مزایده عمومی و از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت **در قالب عقد اجاره** واگذار نماید.

➤ تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۱۲/۱۸ ➤ مهلت دریافت اسناد مزایده ازطریق سامانه از تاریخ: ۱۴۰۳/۱۲/۲۸ لغایت ۱۴۰۳/۱۲/۲۸

➤ تاریخ بازدید: ۱۴۰۳/۱۲/۱۸ لغایت ۱۴۰۳/۱۲/۲۵ ➤ مهلت ارائه پیشنهاد: ۱۴۰۴/۰۱/۱۹ ➤ تاریخ بازگشائی: ۱۴۰۴/۰۱/۲۴

➤ تاریخ اعلام به برنده: ۱۴۰۴/۰۲/۰۱

کلیه مراحل برگزاری مزایده از دریافت برگ شرایط مزایده تا ارائه پیشنهاد مزایده گران و بازگشایی پاکت‌ها و همچنین پرداخت تضمین شرکت در مزایده (ودیعه) از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) می باشد.

همچنین متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به **سایت بانک مسکن به نشانی www.bank-maskan.ir** (صفحه اصلی، اطلاع رسانی، اخبار و اطلاعیه‌ها، مزایده اجاره زمین‌های کشاورزی فیروزآباد) مراجعه و جهت بازدید از املاک با شماره تلفن ۷۵۳۵۸۸۳۲ آقای نامدار تماس حاصل نمایند.

محل بازگشایی پاکت‌های پیشنهادات ارائه شده از طریق سامانه خیابان نلسون ماندلا(جردن)- بالاتر از چهارراه اسفندیار- خیابان ارمغان شرقی (شهید هادی پرویز) - ساختمان ادارات مرکزی بانک مسکن- طبقه هشتم- سالن کنفرانس می باشد.

م الف: ۴۲۱۴ شناسه آگهی: ۱۸۹۱۷۴۱

فراخوان ارزیابی کیفی

اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای و بلوچستان (ایران‌شهر) در نظر دارد پروژه‌های ذیل را:

ردیف	موضوع پروژه	محل اجرا	مبلغ برآورد اولیه (ریال)	زمان بازگشایی پاکت ها	فهرست بهای برآورد اولیه
۱	احداث ابنیه فنی راه روستایی کوپج- هبودان (قطعه اول)	شهرستان لاشار	۵۵۳,۳۵۷,۸۸۸,۶۵۲	۱۴۰۴/۰۱/۲۵ ساعت ۱۵ صبح	راه و باند فرودگاه
۲	احداث ابنیه فنی راه روستایی کوپج- هبودان (قطعه دوم)	شهرستان لاشار	۷۹,۵۵۵,۹۳۷,۷۶۴	۱۴۰۴/۰۱/۲۵ ساعت ۱۵:۳۰ صبح	راه و باند فرودگاه
۳	احداث و بازگشایی محور قصرقند-کاجو	شهرستان قصرقند	۳۹۴,۶۲۵,۳۹۶,۷۵۶	۱۴۰۴/۰۱/۲۵ ساعت ۱۱ صبح	راه و باند فرودگاه
۴	احداث راه روستایی قصرقند-کاجه حدفاصل کیلومتر ۲۸+۳۴ الی ۳۴+۳۴۰۰۰	شهرستان قصرقند	۵۳۹,۵۷۳,۸۹۲,۸۱۸	۱۴۰۴/۰۱/۲۵ ساعت ۱۱:۳۰ صبح	راه و باند فرودگاه
۵	تکمیل عملیات اجرایی محور قصرقند- نیکشهر-بنت حدفاصل ورودی نیکشهر الی جاده ترانزیت (کمربندی شمالی نیکشهر) و تکمیل ادامه مسیر کمربندی نیکشهر	شهرستان نیکشهر	۲,۲۰۱,۱۹۷,۰۹۶,۴۵۰	۱۴۰۴/۰۱/۲۵ ساعت ۱۲ صبح	راه و باند فرودگاه
۶	احداث راه روستایی گرگان-سرخکولت	شهرستان نیکشهر	۳۹۴,۰۶۴,۸۲۵,۹۱۸	۱۴۰۴/۰۱/۲۵ ساعت ۱۲:۳۰ صبح	راه و باند فرودگاه

از طریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا از کلیه شرکت‌هایی که شرایط لازم جهت اجرای پروژه مذکور دارند دعوت بعمل می‌آید اسناد ارزیابی کیفی را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت دریافت نمایند. کلیه مراحل برگزاری از دریافت اسناد ارزیابی کیفی تا بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور در دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

➤ **مهلت دریافت اسناد مناقصه از سایت:** از ساعت ۸ صبح مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۰ الی ۶ بعدازظهر مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۳

➤ **آخرین مهلت بارگذاری اسناد در سایت جهت شرکت در مناقصه:** ساعت ۱۲ ظهر مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۲۴

➤ **آدرس کارفرما:** استان سیستان و بلوچستان – شهر ایرانشهر – خیابان امام خمینی (ره) -اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای جنوب استان سیستان و بلوچستان (ایران‌شهر) **کدپستی:** ۹۹۱۶۹-۱۳۱۶۳۳ تلفن: ۰۵۴-۳۷۲۲۲۰۸۵۱-۳

➤ **حداقل پایه مورد نیاز:** ۵ راه و ترابری

➤ **بر اساس بخشنامه شماره ۶۹۴۳۲ مورخ ۱۳۹۴/۴/۳۰ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موضوع:** حداکثر ظرفیت کاری مجاز پیمانکاران

➤ **محل برگزاری جلسه مناقصه:** دفتر مدیریت اداره کل

روابط عمومی اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای جنوب استان سیستان و بلوچستان (ایران‌شهر)

نگاه حقوق‌دان

۸ مارس و فرشته ایرانی عدالت

ابراهیم ایوبی

وکیل دادگستری

اصل هفدهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، هر دو تاریخ هجری شمسی و هجری قمری را معتبر می‌شمارد، اما مبنای کار ادارات را تقویم شمسی می‌دانند. زندگی در دهکده جهانی‌ما را نیازمند تقویم میلادی هم می‌کند. بسیاری از مناسبت‌های بین‌المللی به زندگی روزمره مردم ایران وارد شده است؛ «جشن کریسمس»، «ولنتاین» و «روز جهانی زن». گرچه در هر دو گاهشمار قمری و شمسی مناسبت‌های متعددی با نام روز «زن»، «مادر» و «دختر» گرامی داشته می‌شود ولی ۸ مارس که در تقویم جهانی، روز «زن» نامیده می‌شود، بیشتر بر جنبش حقوق زنان تأکید دارد. در تاریخ بشر، نماد دادگری «فرشته عدالت» یا «ایزدبانوی دادگستر» است که در یک دست شمشیر، در دست دیگر ترازو و با چشم‌هایی بسته که بی‌طرفی را رعایت کند؛ به دادگستری مشغول است. براساس منابع آیین زرتشت که طبق اصل سیزدهم قانون اساسی به‌عنوان دین الهی به‌رسمیت شناخته؛ «رشن» از ایزدان مزدیسنا و **ایزد دادگری**، در روز پسین یا آخرت به‌عنوان سومین داور پس از «مهر» و «سروش» حضور دارد. «هجدهمین» روز ماه به‌نام این ایزد بوده و «رشن» ایزد عدالت آیین ایران باستان است.

در خیابان خیام‌تهران، کاخ دادگستری قرار دارد؛ بنایی که پس از تأسیس عدلیه نوین شروع به ساختن شد و از زمان افتتاح در سال ۱۳۲۵ تا به امروز پایر جابوده و در زمره آثار ملی، ثبت شده است. روی این ساختمان زیبا دو تندیس نقش بسته است: «فرشته عدالت» اثر استاد ابوالحسن صدیقی و دیگری «انوشیروان دادگر» کار استاد غلامرضا رحیم‌زاده‌ارژنگ. نقش بانوان ایرانی محدود به دیوارنگار‌ها نشده و از آغاز قانون‌گذار در ایران در سال ۱۲۵۸ خورشیدی تا به امروز، زنان همواره خواسته‌های خود را در کنار مطالباتی چون «مشروطه‌خواهی» و «قانون‌گرایی» مطرح و پیگیری کرده‌اند. گرچه قانون اساسی مشروطه و متمم آن به شکل مستقل به‌موضوع حقوق زن نپرداخته است که به‌دلیل شرایط حاکم بر جامعه یک قرن قبل می‌توان درک کرد) اما از سال ۱۲۸۵ تا ۱۳۵۷ جنبش حقوق زنان دستاوردهای مختلفی همچون امکان تحصیل رسمی ورود به دانشگاه، اصلاح قوانین مختلف ازجمله قوانین و مقررات مربوط به خانواده و مهمتر حضور در سمت‌هایی چون نمایندگی مجلس، وزارت و قضاوت را پیدا کرد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷ که حضور پررنگ زنان در راهپیمایی‌ها و اعتصابات چشمگیر است، یک زن (منیره گرجی‌فرد) به مجلس بررسی قانون اساسی راه پیدا می‌کند. در مقدمه قانون اساسی، بندی بلند با نام «زن در قانون اساسی» در حدود ۲۰ سطر به جایگاه بانوان پرداخته می‌شود که در بخشی می‌خوانیم: «... در این بازیابی [حقوق انسانی] طبیعی است که زنان به‌دلیل ستم بیشتری که تاکنون از نظام طاغوتی متحمل شده‌اند، استیفای حقوق آنان بیشتر خواهد بود». در ادامه علاوه بر اینکه اصل بیستم بیان می‌کند: «همه افراد ملت اعم از زن و مرد یکسان در حمایت قانون قرار دارند»، اصل بیست‌ویکم در پنج بند احیای حقوق مادی و معنوی زن، حمایت از مادران، ایجاد دادگاه خانواده، بیمه برای زنان سالخورده و بی‌سرپرست و حق قیمومتِ مادران را از وظایف در رعایت «حقوق زن» می‌داند. دانش‌آموختگان حقوق که بیش از نیمی از آنان دختران هستند به‌سه شغل وکالت، قضاوت و سردفتری روی می‌آورند. اولین بانوی وکیل دادگستری در ایران خدیجه کشاورز بود که در ۲۱ فروردین‌ماه ۱۳۱۶ پروانه وکالت دریافت می‌کند و امروزه زنان عضو هیئت‌مدیره، رئیس‌ودادستان انتظامی کانون‌های وکلا هستند. گرچه تصدی شغل قضاوت با‌نگاه مخالف قهقهای سنتی روبه‌روست، اما اکنون بخشی از قضات دادرسا (دادیاران و بازپرسان) در حوزه تحقیقات یا اجرای حکم، دادگستری را یاری می‌کنند و فرشته‌های عدالت ایرانی از مردان موفق‌تر بوده‌اند. با دقت روی تابلوهای سردفتران بر دیوار شهر مشاهده می‌گردد که این سمت حساس در اختیار خانم‌هاست. در زمینه مشاغل سیاسی، برای کسب صندلی‌های نمایندگی مجلس و شورای شهر معنی دیده نمی‌شود و سخنگوی شورای نگهبان اعلام کرده ثبت‌نام زنان برای ریاست‌جمهوری و مجلس خبرگان رهبری مانعی ندارد. اکنون یک بانوی وزیر داریم و در دو دهه گذشته،٪ سه زن (فاطمه باذغی، الهام امین‌زده و لعلیا جنیدی) معاون حقوقی رئیس‌جمهور بوده‌اند. با این روند، دور نیست روزی بانوان به‌عنوان حقوق‌دان شورای نگهبان یا حتی عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام هم حضور داشته باشند. این دستاوردها نشان می‌دهد، جنبش حقوق زنان ایران موفق بوده است.